

We zijn er **niet op uit** om banken zwart te maken

De Eerlijke Bankwijzer wil bereiken dat bankgroepen (inclusief de verzekeringstak) duurzamer investeren. Dat lukt al aardig, maar het kan volgens **Peter Ras** nog sneller en nog beter.

Twee geruchtmakende *Zembla*-uitzendingen in 2007 die lieten zien dat banken en pensioenfondsen belegden in makers van clusterbommen waren de aanleiding voor de Eerlijke Bankwijzer. Ras: “We wilden de boosheid die er in de samenleving was ontstaan, omzetten in iets constructiefs.” Het resultaat was een inmiddels volwassen publieks-benchmark, die nadrukkelijk veel verder gaat dan beleggingen in de zogenoemde destructieve wapenhandel en -productie. Bankgroepen worden vergeleken op hun duurzaamheidsbeleid en -praktijk. Dat laatste is cruciaal, zegt Ras. “Bedrijven kunnen wel zeggen dat ze het goed voor hebben met de mensenrechten, het milieu, de arbeidsomstandigheden, wij willen dat concreet en meetbaar terugzien in de praktijk.”

De focus van de Eerlijke Bankwijzer houdt verband met de initiatiefnemers, die allen hun specifieke kennis inbrengen. Het betreft Oxfam Novib, Milieudefensie, Amnesty International, FNV, IKV Pax Christi en de Dierenbescherming. Ras werkt bij Oxfam Novib. Deze organisatie zag volgens Ras al langer dat “overheden, multinationals en de private sector een rol in de ontwikkelingslanden spelen, ten goede of ten kwade. We kunnen niet meer om het bedrijfsleven heen. Vandaar dat we een team private sector hebben, waar ik deel van uitmaak. Dit team heeft drie doelstellingen: het verduurzamen van ketens, zoals de koffieketen, het verduurzamen van de financiële sector en de campagne voedselzekerheid.” Ras is verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van de financiële sector. Dat beleid richt zich momenteel met name tot de bankgroepen in Nederland. “We kijken dus niet alleen naar de banken, maar ook naar de verzekeraars en vermogensbeheerders uit deze conglomeraten.”

De Eerlijke Bankwijzer vindt ook de Code Verzekeraars niet ver genoeg gaan als het gaat om duurzaamheid. Ras: “Wij missen een visie van verzekeraars op

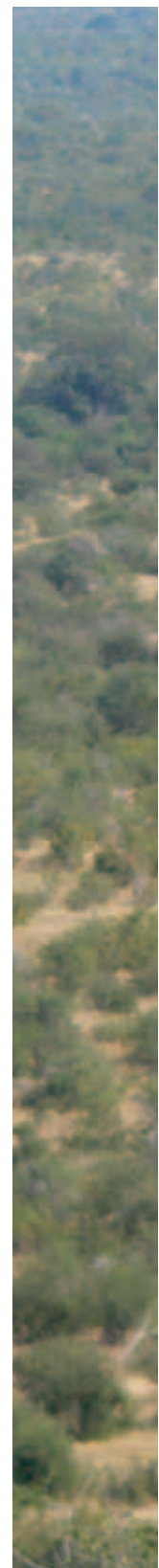
de grote crises van het moment, zoals de energie-, voedsel- en watercrises. Voor niemand mag dit een ver-van-mijn-bed-show zijn. Wij zouden het toejuichen als ook de verzekeraars hun beloningsbeleid verduurzamen. Dat houdt in matiging en meer aandacht voor de koppeling bonus en duurzaam beleid op de lange termijn. Er liggen prachtige voorbeelden, dus verzekeraars hoeven die eigenlijk alleen maar te kopiëren. Verder zouden verzekeraars veel transparanter moeten zijn over hun investeringen. Waar investeren ze precies in en wat zijn de overwegingen hierbij? Dat moet gewoon publieke informatie worden.”

Transparantie staat hoe dan ook hoog op de agenda van de Eerlijke Bankwijzer. In 2013 wordt het ook een nadrukkelijker thema.

RACE NAAR DE TOP

Dat er ook in het verzekeringsbedrijf dingen zijn misgegaan – denk aan de zogeheten ‘woekerpolisaffaire’ – zien de partijen achter de Eerlijke Bankwijzer ook. De Eerlijke Bankwijzer vindt meer duurzame producten gewenst, maar op dit moment richt ze haar aandacht hier niet op. Evenmin neemt ze stelling in de discussie of niet het hele systeem anders moet, zoals bepleit door onder meer het Sustainable Finance Lab.

Ras: “Bij de Eerlijke Bankwijzer zijn we niet bang voor een verandering van het financieel systeem. Maar we beperken ons tot nu toe tot het verduurzamen van de investeringen van financiële instellingen. Investeren behoort immers tot hun core business. Natuurlijk vinden wij ook dat banken en verzekeraars fatsoenlijke producten tegen fatsoenlijke prijzen moeten verkopen. Maar het is toch meer een taak voor de toezichhouders en organisaties als de Consumentenbond om te zorgen dat de juiste producten tegen de juiste prijs worden aangeboden. Tot nu toe kijken wij hier niet naar. Maar ik sluit niet uit dat we dat in de toekomst wel doen.”





Peter Ras: "Transparantie in 2013 nadrukkelijk op de agenda."

Vooralsnog heeft de Eerlijke Bankwijzer de handen vol aan het verder verbeteren van de investeringsmoraal van de financials. Want hoewel er beslist het een en ander is bereikt, kan het volgens Ras nog veel beter. "Elke bankgroep die is vergeleken, heeft concrete stappen gezet. In drie jaar hebben wij ruim honderd meetbare aanscherpingen gezien. Het tempo waarin bankgroepen verduurzamen, verschilt wel sterk. Sowieso moet het sneller en beter. Het is niet genoeg een duurzaam investeringsbeleid met de mond te belijden. Het moet echt op papier staan en voor iedereen zijn in te zien. ING heeft bijvoorbeeld haar sectorbeleid nog steeds niet gepubliceerd. Het beleid moet natuurlijk ook in de praktijk handen en voeten krijgen. Bovendien kun je niet eindeloos met bedrijven in dialoog gaan. Als bedrijven niet werkelijk bereid zijn tot veranderen, dan moet je daar niet meer in willen investeren."

// Duurzaam investeren hoort ook in slechte tijden prioriteit te hebben //

Ondertussen heeft de sector leren leven met de Eerlijke Bankwijzer, die overigens nadrukkelijk inzet op de dialoog. Als er nieuwe vergelijkingen worden gepubliceerd, is daar ook een uitgebreid traject aan vooraf gegaan waarbij de banken steeds betrokken worden. "Wij zijn er ook niet op uit banken zwart te maken", aldus Ras. "We maken partijen liever enthousiast, zodat een race naar de top ontstaat om de beste te zijn. Eigenlijk is wat wij doen niet meer dan bestaande internationale regels en gedragscodes op een rij zetten en dan vragen: houd je je hier als bankgroep aan?" De ervaring van Ras is inmiddels dat het lang niet altijd onwil is waarom er toch in foute bedrijven en sectoren wordt belegd. "Het is soms ook gebrek aan kennis. Ook ontbreekt het aan een goede screeningsaanpak. Soms hebben duurzame investeringen geen prioriteit." Met dit laatste hoeven financiële instellingen bij Ras niet aan te komen. "Duurzaam investeren en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen horen ook in slechte tijden prioriteit te hebben." ■

-  www.eerlijkbankieren.nl
-  [Peter Ras over de Eerlijkse Bankwijzer](#)
-  [Investeert jouw bank in intensieve veehouderij?](#)